

Tuomas Kyrö & Antti Kyrö

PUKIN SALAISUUS

WISOY

Tuomas Kyrö & Antti Kyrö

**PUKIN
SALAISUUS**

Werner Söderström Osakeyhtiö
Helsinki

1. LUKU

jossa kiidetään ajassa

Kerran vuodessa minun, pukin elikkä joulupukin, on käytävä Korvatunturilla. Vietinhän siellä lapsuuteni ja vähän nuoruuttakin elikkä kolmesataakahdeksänkymmentä ensimmäistä elinvuottani.

Korvatunturilla minä käyn tonttujen ja Petteri Puna-kuonon kanssa katsomassa tutut paikat, tunturit, purot ja suot. Petteri napsii mieluusti jäkälää metsissä, ja tontuille tuntureiden raikas tuuli tekee hyvää. Kunnes he taas tahtovat takaisin Suurkaupungin valoihin.

– Onko turvavyöt kiinni? kuskitonttu Marilyn kysyi toimittajatonttu Pamelalta, valvojatonttu Veksiltä ja korjaajatonttu Irviniltä. Nämä nyökkäsivät.

Sitten kuskitonttu auttoi minua kiinnittämään pidennetyn turvavyön. Olin taas saanut vatsani takaisin viime vuoden laihdutusristeilyn jälkeen. Parempi niin, kyllä pukin pitää pukilta näyttää.

Kuskitonttu lähti liikkeelle. Hän oli kääntämässä lahjapakettiautoa pihasta isommalle tielle, kun peruutuspeilissä näkyi tuttu hahmo. Joku juoksi meitä kohti ja heilutti käsiään.

– Jarruta, minä pyysin.

Marilyn pysäytti auton, minä veivasin lahjapaketti-auton ikkunaa auki. Juoksija oli tuttu poika, naapurimme ja seikkailukaverimme Manu Kössilä.

– Ehtiikö vielä kyytiin? Manu kysyi hengästyneenä.

– Me olemme lähdössä tuhannen kilometrin päähän, minä sanoin.

– Mulla on maanantaihin asti aikaa, Manu sanoi.

– Ehdin vaikka kuudentuhannen kilsan päähän.

– Onko sinulla lupa lähteä? minä kysyin.

– Äiti on töissä, Manu vastasi. – Iskälle voi laittaa tekstarin.

Mikäs siinä sitten. Nostin Manun lahjapaketti-autoon minun ja valvojatonttu Veksin väliin. Kun Manun hengitys oli tasaantunut, hän kertoi miksi hänen oli välttämätöntä päästä mukaamme.

– Minä tarvitsen pukin apua, Manu sanoi. – Mun pitää tehdä koulussa esitelmä jostain kuuluisasta ihmisestä.

– Olen tavannut useita, minä muistelin. – Olen vienyt lahjoja Sibeliukselle, Topeliukselle ja Runebergille.

Manu pyöritti päätään. Tuttu tunnettu ihminen oli ihan vieressä. Minulla kesti hetken elikkä kahdeksan kilometriä ennen kuin ymmärsin ketä Manu tarkoitti.

– Minustako esitelmä?!

– Tietenkin. En minä tunne muita kuuluisia! Eikä kukaan ole niin kuuluisa kuin joulupukki!

Minä olin jo ollut toimittajatontun Joulun Sanoman keskiaukeamapoikana. Joka ikisen joulukuun olen maailman tunnetuin ja suosituin hahmo. Sitä paitsi kai minun pitää olla hieman salaperäinenkin elikkä sumuisa hemmo.

– Mun on saatava äidinkielestä hyvä numero, Manu sanoi.

Hän tiesi, etten minä voi kieltäytyä kilttien lasten pyynnöistä. Sellaiseksi minä olen syntynyt ja sellaiseksi minut koulutettiin pukkikoulussa.

– Jos sitten tämän kerran, minä sanoin.

Manu hymyili leveästi ja meidän matkamme jatkui. Kuskitonttu Marilyn pääsi moottoritielle ja sai auton niin kovaan vauhtiin, että pystyimme nousemaan ilmaan.

– Kiinnittäkää laskuvarjot, hän sanoi ja painoi ohjauspaneelin punaisesta nappulasta. Auto täristeli hetken ennen kuin lähti lentoon.

Kaupunki jäi kauas alapuolellemme. Manu oli kaivannut repusta penaalin ja ruutuvihkon. Hän pyysi minua aloittamaan alusta elikkä syntymästäni.

– Olikohan se... eikä kun... odottakaapas nyt... milloinkas tuo...

Minä muistan kaikkien maailman lahjansaajien nimet, kulkureitit ja lahjapakettikoot, mutta en näköjään omaa lapsuuttani.

FUZZ!

KRRRZ!

FUZZ!

– Simpura, minä sa-
noin. – Mitenkäs tämä tästä
etenee, jos minä en muista
mitään.

Tontutkaan eivät voineet muistaa
minun lapsuuttani. Mutta korjaajatonttu Irvini
sanoi tietävänsä keinon auttaa minua. Hän
irrotti itsensä turvavöistä ja katosi pienen luukun
kautta auton moottoriin. Kuului kilinä, kolina ja
hitsipillin ääni. Ruuvit ja mutterit lennähtelivät levot-
tomasti, kipinät sinkoilivat ilmassa.

– Meikä pikkusen säätää. Meikä ratkasee pukin
ongelman. Sanokaa joku vuosi.

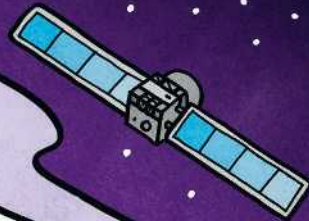
– Joku vuosi, minä toistin Irvinin perässä.

– Pöhkö. Sano joku vuosiluku.

– Tuhat... aloitti kuskitonttu.

Ennen kuin ehdimme pidemmälle, autosta kuului
potaboung ja cilincolin. Valot välähtivät, välillä oli
pimeää, sitten tuntui että pyörimme tuhat ympyrää ja
monta neliötä. Lahjapakettiauto vonkui ja hypäh-
teli. Minun partani nousi

silmien eteen ja pos-
ket tärisivät.

Sitten kaikki töminä loppui. Oli hiirenhiljaista. Autossa kuului meidän hiljainen hengityksemme ja valvojatonttu Veksin kova kuorsaus. Katsoimme toisiamme.

– Ovatko kaikki kunnossa? minä kysyin. – Mitä tapahtui? Missä me olemme?

– Menneisyyydessä, kuului lahjapakettiauton ääni ja se jatkoi: – Vuojessa tuhat. Sinnehän te halusitte.

2. LUKU

jossa pukki on parrakas lapsi

Lahjapakettiauto on kulkenut maassa, merenpohjassa ja avaruudessa. Mutta ei tietääkseni ajassa. Kyllähän tässä suunnitelmat muuttuivat, mutta pakko minun oli olla ylpeä tuollaisesta aikakoneenkeksijästä. Ulkona näkyi jonkinlainen pikkuinen asumus, jonka seinustalla kuivatettiin kaloja. Siellä oli yksi ihminen, jolla oli päällään ihmeellinen turkisvaate ja keihäs kädessä.

– Mentäisiinkö takaisin sinne mistä lähdimme, minä pyysin.

Sitten aikakone nytkähti taas, mutta sen sijaan että olisimme palanneet nykyaikaan, menimme vielä kauemmas ajassa. Auton ikkunasta näkyi kuinka apina laskeutui puusta ja alkoi kävellä kahdella jalalla.

– Tuasta se ihminen vuan alkoi kehittyä, lahjapaketti-auto sanoi. – Tiennekkö työ haluatte jäähä?

– Takaisin 2000-luvulle! minä kiljahdin.

– Ei voi kerralla niin pitkälle mennä, korjaajatonttu sanoi.

– Mennään Pukin lapsuuteen, kiitos, Manu pyysi.

Hypähdimme vähän kepeämmän loikan. Auton ikkunasta näkyi pieni mökki ja tunturirivi. Mökin pihassa

leikki kaksi ihan samannäköistä lasta. Tunsin molemmat, koska olin itse toinen heistä.

– Olemme Korvatunturin juurella. Nyt muistan. Vuosi on arviolta 1610. Olen siis kolmevuotias.

– Onko toi sinä? Manu kysyi ja minä nyökkäsin.

– Kuka toi toinen poika on?

– Hänhän on... minä aloitin mutta hiljenin, kun totuus ei halunnut suustani ulos. – Naapurin

Anterohan se siinä.

Manu lainasi toimittajatontun kiikareita, hän katseli hetken kaikkiin suuntiin.

– Ei näy mitään naapuritaloa, hän sanoi.

– Entisaikaan käveltiin pidempiä matkoja, minä sanoin. – Hiihdettiin. Ja kontattiin.

– Tiedetään, ennen oli aina raskasta ja vaikeaa, Manu huokaisi ja kysyi sitten: – Miks Anterollakin on parta?

– Kaikilla lapsilla taisi olla siihen aikaan

parta, en oikein muista...

Manu halusi autosta ulos ottamaan kuvia esitelmäänsä varten, mutta minä pelkäsin mitä tapahtuisi, jos menisin itseni luokse 400 vuotta vanhempana. Koko pikkukylä elikkä universumi voi kiepahtaa oudoksi, jos tulevaisuuden mies kohtaa menneisyyden vauvan.

– Kävitkö sinä pienenä koulua? Manu kysyi.

– Pukkitarhaa, minä muistin selvästi. – Sitten pukkieskaria. Varsinainen pukkikoulutus alkoi 7-vuotiaana.

Sen sanottuani lahjapakettiauto nytkähti neljä vuotta eteenpäin. Nyt me olimme tutun puisen rakennuksen luona. Pihassa leikki kaksi parrakasta 7-vuotiasta poikaa ja satoja tonttuja.

– Kävikö Anterokin pukkikoulua? Manu kysyi ja nappaili kännykän kameralla valokuvia.

– Ei silloin... siis tuotakin niin... ollut muita kouluja olemassa, minä kakistelin.

Näin tutut paikat: lahjapajan, pakkauspajan, poroajelukoulun ja puheopettajan luokan. Hän opetti meille pukkien oikean äänensävyyn ja sanavalikoiman.

Minä ja Antero leikimme välitunneilla käyppöroilla, jotka vetivät puulastuista tehtyä rekeä peräsään. Kivet, puolukat ja mustikat olivat lahjoja. Meillä oli selvästi kivaa, aioimme olla kavereita ja veljiä aina.

– Nyt muistan kaiken ihan selvästi, minä sanoin.
– Lapsuuden paikat ja hajut ja tapahtumat.

– Skandia? kuului lahjapakettiauton takaosasta. Se oli Petteri, joka kysyi miksei häntä näy tässä ajassa lainkaan.

Lahjapakettiauto sai kohtauksen. Me tömähdimme tunturin rinteeseen keskelle suurta

porotokkaa. Yksi pikkuinen poro oli erkaantunut muiden ryhmästä ja kiipesi innokkaasti tunturin rinnettä ylemmäs.

– Terveppä tulloo sata vuotta etiäppäin, lahjapaketti-auto sanoi.

– Ihana, Manu huudahti ja osoitti pikkuporoa. Mutta sitten poro meni tunturin jyrkälle kielekkeelle. Se yritti huitaista sorkallaan kiven päällä pörrännyttä mehiläistä ja samalla kivet vasan sorkkien alla pettivät. Nyt poro lähti putoamaan korkeuksista maata kohti!

– Lennetään se kiinni! Manu kiljahti.

Minä tiesin, että tämä vasa oli syntynyt selviäjäksi. Poro kääntyi ylöspäin vain metrejä ennen kuin olisi osunut maahan. Se kierteli taivaalla viheltelemässä ennen kuin laskeutui takaisin muiden porojen luokse.

– Se oli Petteri! Manu keksi.

– Tuon uteliaisuuden ja rohkeuden takia me sen valitsimme. Tai siis minä.

Samaan aikaan tunturin rinnettä käveli kaksi pitkäpartaista nuorta miestä. Minä ja Antero. Minä olin vielä nuori ja hoikka mies.

– Kattokaapa miten kevyt minä olen. Hyvä kun kahtasataa kiloa.

Aikakone sai uuden kohtauksen ja ponnisti vuoteen kaksisataa. Korjaajatonttu Manu siirtyi taas auton

sisuksiin. Hän lupasi korjata ääniohjauksen kuntoon.

– Oottakaa vähän, korjaajatonttu sanoi. – Täytyy päästä näiden kahdeksankymmentäluvun moottoriosien taakse...

Ja taas mentiin, suoraan ylöspäin kuin raketti. Matka päättyi taskuperuutukseen jonkinlaisella parkkipaikalla. Edessämme näkyivät ihan samat tunturit kuin äsken, mutta niiden eteen oli kohonnut kauppa ja kaupan valtava mainoskyltti.

– Kahdeksankymmentälukua pyysitte, tässä on.

3. LUKU

jossa pakoputkessa on vaikkua

Kukaan meistä ei uskaltanut sanoa mitään, koska pelkäsimme, että lahjapakettiauto tulkitsee taas väärin.

– Taitaapi olla vähän vaikkua pako- tuota niin pako-putkessa, auto totesi ihan itse.

Edessämme näkyi valtava kauppa ja sen mainoskyltti, jossa luki ”Tervetuloa Tunturi-Liiteriin, maailman parhaaseen ostospaikkaan!!!”

– Lähdetään takaisin nykyaikaan, minä pyysin autolta kohteliaasti elikkä huusin.

– Nyyjorkkiin? lahjapakettiauto kysy.

– Ei, ei, ei, ei New Yorkiin. Nykyaikaan! Et liiku enää!

– Ettäkö Nyynäisiin? Se taitaapi olla siinä Lopen lähel... hälel... nähel...

– Nyt ei hetkeen matkusteta mihinkään, toimittajantonttu sanoi. – Lahjapakettiaikakoneen täytyy saada hengähtää hetki.

Korjaajatonttu oli samaa mieltä ja koetti sammuttaa auton avaimella. Mutta silloin auton jokainen vilkku alkoi vilkkua, töötti töötätä ja jarrut kirskua. Kunnes kaikki hiljeni.

– Tark... mtigk... jtak... ak... lop... auto sanoi ja hyytyi. Sähköt pimenivät, moottori sammui.

Korjaajatonttu Irvini tuli auton sisuksista hikeä ja öljyä valuen pois.

– Minä en saa sitä hereille.

– Miten niin et saa? minä hätäännyin. – Pakko saada! Me emme voi jäädä tänne!

– Näillä työkaluilla en pysty, korjaajatonttu Irvini sanoi. – Minä menen katsomaan tuolta kaupasta, onko siellä parempia.

– Manun on ehdittävä kouluun maanantaiksi, minä sanoin.

– Siihen on vielä monta yötä aikaa, Manu sanoi.

– Mä arvasin, että jotain menee päin mäntyä. Se on just siisteintä teidän kanssa.

– Siihen on aikaa kolme päivää... minä pohdin. – Ja kolmekymmentä vuotta!

Manu, kuskitonttu Marilyn ja toimittajatonttu Pamela seurasivat Irviniä Tunturi-Liiteriin. Minä varoitin heitä 1980-luvun vaaratekijöistä elikkä hiuslakasta, olkattoppauksista ja mustavalkoisista tietokonenäytöistä. Mutta he vain kulkivat innoissaan kohti kauppa.

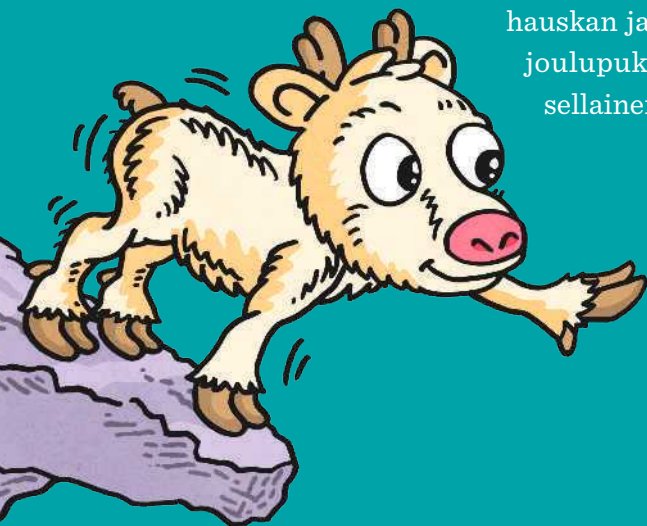
Meitä jäi lahjapakettiautoon kolme. Valvojatonttu Veksi nukkui, Petteri loikoili selällään lahjapakettiauton

Aikakoneella Pukin suureen salaisuuteen!

Manu Kössilä on päättänyt tehdä kouluun esitelmän joulupukista. Tehtävä voisi olla helppo, Pukkihan asuu naapurissa. Mutta aikakone vie Manun, Pukin ja tontut aina Pukin lapsuuteen 1600-luvulle ja sieltä eteenpäin läpi pitkän elämän – kunnes 1980-luvulla aikakone menee rikki! Kuinka Manu nyt ehtii takaisin nykyaikaan pitämään esitelmänsä?

Avuksi tulee tekniikan päälle ymmärtävä Antero, jonka kanssa Pukki ei tunnu yhtään tulevan toimeen. Ollaan Pukin menneisyyden suurimman salaisuuden äärellä...

Veljekset Kyrö eli Janakkalassa asuva kirjailija Tuomas ja helsinkiläinen graafikko Antti ovat luoneet hauskan ja seikkailullisen kirjasarjan joulupukista, joka ei ole ollenkaan sellainen kuin saduissa kerrotaan.

L84.2
ISBN 978-951-0-39310-9

www.wsoy.fi